

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1919.

Första kammaren.

Nr 3.

Tisdagen den 21 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 3 e. m.

Herr statsrådet *Nilson* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 6, angående fyllnadspension till förre kronojägaren A. J:son Grönqvist;

nr 7, med förslag till lag om lindring i de mindre bemedlades kostnader för sinnessjukvård m. m.;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 235 § i lagen om bankrörelse den 22 juni 1911;

nr 13, angående sättet för likviderande av förfallen skuld å statslån till Hässleholm—Markaryds järnvägsaktiebolag;

nr 14, angående åtgärder för ordnande av postpersonalens i Stockholm bostadsfråga;

nr 15, angående årligt understöd åt kvinnliga extra biträdet hos generalpoststyrelsen Emma Adolfina Bratt, född Pettersson;

nr 16, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 17, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 18, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 19, angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor;

nr 20, angående årligt understöd åt förre banvakten vid statens järnvägar C. G. Frankenberg's änka Anna Charlotta Frankenberg;

nr 21, angående viss ändring beträffande användningen av ordinarie anslaget till understödjande av premiering av nötboskap;

nr 22, angående statsbidrag till kostnader för laga skifte i Mässlingens by i Jämtlands län;

nr 23, med förslag till förordning om undantag från tillämpningen av förordningen den 25 juli 1912 angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelserika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning av stärkelse; samt

nr 25, angående förhöjning av de till värnpliktiga under tjänstgöring för rikets försvar utgående kontanta förmåner.

Herr talmannen tillkännagav, att anslag före kl. 2 e. m. utfärdats till sammanträdets fortsättande kl. 8 på aftonen.

Upplästes och lades till handlingarna följande två från justitiedepartementet ankomna protokoll:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 20 januari 1919.

Till justitiedepartementet hade från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Hallands län insänts en den 18 januari 1919 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att sedan f. d. redaktören Ludvig Danström i Halmstad blivit av Hallands läns landsting utsedd till ledamot av riksdagens första kammare för en tid av sex år, räknade från och med den 1 januari 1919, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 14 § av lagen om val till riksdagen lantbrukaren *Johan Anton Johansson* i Kullagård blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1925.

Vid den granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:
Sven Hagströmer.

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 20 januari 1919.

Till justitiedepartementet hade från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Gävleborgs län insänts en den 18 januari 1919 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att sedan före detta statsrådet Theodor Odellberg i Stockholm blivit av Gävleborgs läns landsting utsedd till ledamot av riksdagens första kammare för en tid av sex år, räknade från och med den 1 januari 1917 men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 14 § av lagen om val till riksdagen direktören *Volrath Tham* i Söderhamn blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1923.

Vid den granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och i riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:
Sven Hagströmer.

Anmäldes och bordlades bevillningsutskottets memorial nr 1, angående tilläggsarvode åt sekreteraren å utskottets andra avdelning.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet den av herr *von Geijer* m. fl. väckta motionen, nr 15, angående tillstånd för sydsvenska kraftaktiebolaget att köpa eller arrendera vissa staten tillhöriga vattenfall i Lagaån.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott herr *Klefsbecks* motion, nr 16, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om skattebetalning genom skattemärken i skatteböcker.

Föredrogs och hänvisades till ett tillfälligt utskott herr *Bobergs* motion, nr 17, om vidtagande av åtgärder för nyttigt och fruktbringande samarbete mellan präster och lekmän m. m.

Avgåvos följande motioner:

nr 36, av herr *Lindhagen*, om ändring i vissa hänseenden av gällande kommunallagar;

nr 37, av herrar *Lindström* och *Fagerlin*, om anslag för anskaffande av ett havsisbrytarfartyg för statens räkning;

nr 38, av herr *Almer*, om förhöjt statsbidrag till kustsannatorierna;

nr 39, av herr *Petrén, Alfred*, om anslag till en poliklinik för hud- och könssjukdomar vid karo'inska institutet;

nr 40, av friherre *Silfverschiöld* och herr *Jespersion*, om höjning av anslaget till remonteringen vid armén år 1919;

nr 41, av herr *Wrangel*, om anvisande av återstående av 1918 års lagtima riksdag beviljade medel dels för ändring av vissa kustfästningarna tillhörande kanoner och lufkanoner, dels för provisoriska åtgärder för spärr- och strandbestyckning i Vaxholms fästning, dels för anskaffning av minmateriel för kustfästningarna;

nr 42, av herrar *Wrangel* och *Ericson, Hans*, om beviljande av medel för materiel och skjutförsök vid marinen;

nr 43, av greve *Lagerbjelke*, om uppförande av vissa nya befattningar i staten för patent- och registreringsverket;

nr 44, av herr *Mannheimer* m. fl., om anslag till nya byggnader

för de fysiska och kemiska institutionerna vid Chalmers tekniska institut;

nr 45, av herr *Lindgren* m. fl., om förhöjt anslag för höstterminen 1920 till arvoden åt extra lärare vid tekniska gymnasiet i Örebro;

nr 46, av herr *Lindgren* m. fl., om anslag för tekniska gymnasiet i Örebro utvidgning med en fjärde parallellavdelning och en tekniskt merkantil linje;

nr 47, av herr *Ekman, Karl Johan*, om höjt statsbidrag till epileptikeranstalterna för år 1919;

nr 48, av herr *Rosén* m. fl., om anslag för fortsältande av arbetena å inlandsbanan samt å statsbanorna Forsmo—Hoting, Hällnäs—Stensele och Umeå—Holmsund;

nr 49, av herr *Jesperson*, om inlösen åt staten av Höganäs—Mölle järnväg;

nr 50, av herr *Olsson, Oscar*, m. fl., om anslag till bedrivande av upplysningsverksamhet i kommunala ämnen;

nr 51, av greve *Wachtmeister, Henning*, angående tillfällig löneförbättring åt lärarinnorna vid anstalterna för utbildning av lärarinnor i handarbete;

nr 52, av greve *Wachtmeister, Henning*, om understöd åt fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala;

nr 53, av herr *Lindhagen*, om beredande av fast anställning eller vissa med sådan anställning förbundna förmåner åt personer, som stadigvarande syssla med städning och rengöring hos statsmyndigheter;

nr 54, av herr *Hult* m. fl., om anstånd med tillämpningen av vissa utav Kungl. Maj:t meddelade föreskrifter rörande Västmanlands regementes knektelegomedelskassa m. m.;

nr 55, av herr *v. Koch* m. fl., om anslag till understöd åt svenska organisationer för hjälpverksamhet bland de av världskriget hem sökta ländernas nödställda befolkning;

nr 56, av herr *von Sydow*, angående löneroglering för härads hövdingarna;

nr 57, av herr *Trygger* m. fl., om höjning av tullen å kaffe och kaffesurrogat;

nr 58, av herr *Lindhagen*, om ändring av gällande bestämmelser angående taxering av fastigheter och byggnader för bostadsändamål;

nr 59, av herr *Vasseur*, angående ändring i visst hänseende av de vid förordningen om inkomst- och förmögenhetsskatt fogade särskilda anvisningar till ledning vid taxeringen m. m.;

nr 60, av herr *Ekman, Carl Gustaf*, om förbud mot tillverkning och försäljning av maldrycker med viss högre alkoholhalt m. m.;

nr 61, av herr *Ekman, Carl Gustaf*, om ändring i vissa delar av förordningen angående försäljningen av rusdrycker;

nr 62, av herr *Hegardt*, om gottgörelse åt tre professorer vid Ultuna lantbruksinstitut för minskning i deras behållna avlöningsförmåner;

nr 63, av herr *Stenström* m. fl., om tilläggspension åt f. d. byråchefen F. H. Schlytern;

nr 64, av herr *Rosén*, angående årligt understöd åt förre extra banvakten E. Jonsson;

nr 65, av herr *von Koch*, om höjning av förre maskinisten C. J. Persson tilldelad pension;

nr 66, av herr *Lindhagen* m. fl., om pension åt andra vaktmästaren vid högre allmänna läroverket i Örebro Lovisa Olsson;

nr 67, av herr *Petrén, Alfred*, om årligt understöd åt vaktkonstapeln N. Jonsson Lindgrens änka;

nr 68, av herr *Lindhagen*, om beredande av fast anställning eller vissa med sådan anställning förbundna förmåner åt personer, som äro hos riksdagens verk och myndigheter på ett stadigvarande sätt sysselsätta med städnings- och rengöringsarbete;

nr 69, av herr *Ljunggren* m. fl., om åvägabringande av utredning och förslag beträffande ändring i gällande bestämmelser rörande vården om sparbankernas angelägenheter och förvaltning;

nr 70, av herr *Lindhagen*, om avskaffande av dödsstraffet;

nr 71, av herr *Lindhagen*, om upphävande av strafflagen för krigsmakten samt lagen om krigsdomstolar och rättegången därstädes;

nr 72, av herr *Ödlund*, angående ändring av 6, 9 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete;

nr 73, av herr *von Essen*, med förslag till ändrad lydelse av 3 § i lagen om inskränkning i rätten att erhålla ägostyckning;

nr 74, av herr *Lindblad, Ernst*, angående ändring av lagen om kyrkofond i syfte att fondens kapital må ökas genom årlig avsättning av ränteavkastningen;

nr 75, av herr *Larsson, Edward*, om vidtagande av åtgärder för uppläggning av två statsfonder i syfte att främja egnehemsrörelsen för mindre bemedlade å landsbygden och stödja mindre bemedlade fiskare vid utövandets av deras näring;

nr 76, av herr *Rosén*, om ändring i gällande bestämmelser angående län från kraftledningslånefonden;

nr 77, av herr *Rosén*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag för anordnande av jägmästarbostäder i vissa norrländska revir m. m.;

nr 78, av herr *Tengvall*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om uppförande å stat av ytterligare en ordinarie lantbruksingenjör;

nr 79, av herr *Vasseur*, om beredande av dagtraktamenten i viss utsträckning åt statens lantbruksingenjörer m. fl. samt om anslag å tilläggsstat för år 1919 till förstärkning av nionde huvudtitelns anslag till rese- och traktamentspenningar;

nr 80, av greve *Wachtmeister, Henning*, om uppförande å 1919 års tilläggsstat av ett anslag till hushållningssällskapen;

nr 81, av herr *Lindhagen*, angående revision i visst syfte av gällande författningar rörande häradsallmänningar och andra genom kronans försorg tillkomna allmänningsskogar;

nr 82, av herr *Lindblad, Ernst*, om åvägabringande av utredning och förslag i fråga om erläggande i vissa naturaprodukter av arrendeavgifterna för utarrenderad kronojord m. m.;

nr 83, av herr *Lindblad, Ernst*, angående tillägg till 33 § i lagen om väghållningsbesvärets utgörande på landet;

nr 84, av herr *von Koch*, angående skrivelse till Konungen med begäran om utredning och förslag i fråga om inrättande av professorer i socialpolitik vid universiteten i Uppsala och Lund;

nr 85, av herr *Olsson, Oscar*, m. fl., om åvägabringande av utredning i fråga om beredande av kostnadsfri skolmateriel åt barn i folk- och småskolor;

nr 86, av herr *Ekman, Karl Johan*, om ändring i gällande bestämmelser angående utlämnande från apotek av viss homeopatisk medicin; samt

nr 87, av herr *Lindhagen*, angående skrivelse till Konungen med begäran om framläggande av förslag till fullständig avrustning av Sveriges nuvarande nationella försvarssystem.

Ledighet från riksdagsgörömlen beviljades friherre *Hermelin* för tiden från och med den 23 i denna månad till och med den 8 nästkommande februari samt herr *Petterson, Malkolm*, under tio dagar från och med den 25 innevarande januari.

Justerades tre protokollsutdrag för detta sammanträde, varefter kammaren åtskildes kl. 3,26 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.

Tisdagen den 21 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 8 e. m.

Herr statsrådet *Löfgren* avlämnade Kungl. Maj:ts propositioner:

nr 4, med förslag till lag om ändring i vissa delar av vattenlagen m. m.; samt

nr 26, med förslag till förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.

Föredrogs och hänvisades till behandling av lagutskott Kungl. Maj:ts nädiga proposition nr 4, med förslag till lag om ändring i vissa delar av vattenlagen m. m.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Kungl. Maj:ts nädiga propositioner:

nr 6, angående fyllnadspension till förre kronojägaren A. J:son Grönqvist;

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 235 § i lagen om bankrörelse den 22 juni 1911;

nr 13, angående sättet för likviderande av förfallen skuld å statslån till Hässleholm—Markaryds järnvägsaktiebolag;

nr 15, angående årligt understöd åt kvinnliga extra biträdet hos generalpoststyrelsen Emma Adolfinia Bratt, född Pettersson; samt

nr 20, angående årligt understöd åt förre banvakten vid statens järnvägar C. G. Frankenberg's änka Anna Charlotta Frankenberg.

Vid föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 7, med förslag till lag om lindring i de mindre bemedlades kostnader för sjuksjukvård m. m., blev denna proposition på begäran bordlagd.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Kungl. Maj:ts nädiga propositioner:

nr 14, angående åtgärder för ordnande av postpersonalens i Stockholm bostadsfråga; och

nr 25, angående förhöjning av de till värnpliktiga under tjänstgöring för rikets försvar utgående kontanta förmåner.

Föredrogos och hänvisades till jordbruksutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 16, angående försäljning av vissa kronoegendomar och upplåtande av lägenheter från sådana egendomar;

nr 17, angående avstående i vissa fall av mark från kronoegendomar eller upplåtande av nyttjanderätt eller servitutsrätt till sådan mark;

nr 18, angående upplåtelse av rätt till bearbetande av icke inmutningsbara mineralfyndigheter å kronojord;

nr 19, angående upplåtelse av kronan tillhörande jordägarandelar i gruvor;

nr 21, angående viss ändring beträffande användningen av ordinarie anslaget till understödjande av premiering av nötboskap; samt

nr 22, angående statsbidrag till kostnader för laga skifte i Mässlingens by i Jämtlands län.

Föredrogos och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga propositioner:

nr 23, med förslag till förordning om undantag från tillämpningen av förordningen den 25 juli 1912 angående särskild skatt å majs, utländsk potatis samt maniokarot och andra väsentligen lika stärkelserika, tullfria utländska ämnen, använda vid tillverkning av stärkelse; ävensom

nr 26, med förslag till förordning om visst undantag från tillämpningen av stadgandet i 13 § 4 mom. i förordningen den 11 oktober 1907 angående tillverkning av brännvin m. m.

Efter föredragning av de under förmiddagssammanträdet avgivna motionerna blevo motionerna nr 36—86 hänvisade, nr 36 till konstitutionsutskottet, nr 37—56 till statsutskottet, nr 57—61 till bevillningsutskottet, nr 62—69 till bankoutskottet, nr 70—74 till behandling av lagutskott, nr 75—83 till jordbruksutskottet samt var och en av nr 84, 85 och 86 till ett tillfälligt utskott, och blev motionen nr 87 på begäran bordlagd.

Avlämnades följande motioner:

nr 88, av herr *von Essen*, om bevarande av Jämtlands roteringskassa åt provinsen Jämtland;

nr 89, av herr *Rosén*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till inköp av remonter och tjänstehästar för kavalleriet;

nr 90, av herrar *Borell* och *Lillienau*, om anslag till fyrbelysning sydväst om Stendörren i farleden Oxelösund-Sävsundet;

nr 91, av herr *Lindhagen*, om beredande av fast anställning m. m. åt vissa skrivbiträden i domsagornas kansli, eventuellt även hos häradsskrivare och landsfiskaler;

nr 92, av herrar *Lagerkvist* och *Asplund*, om anslag för påbörjande av tvärbanan Jörn—Gubblijaure;

nr 93, av herr *Asplund*, om anslag till vissa arbeten dels å en kraftstation vid Harsprånget, dels ock för Stora Lule älvs reglering m. m.;

nr 94, av herr *Asplund*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om anslag till inköp av vissa fastigheter i kvarteren Merkurius och Rosenbad i Stockholm;

nr 95, av herr *Modig* m. fl., om anslag till främjande av centralförbundets för nykterhetsundervisning verksamhet under år 1919 m. m.;

nr 96, av herr *Rosén*, om höjning av stämpelavgiften för spelkort;

nr 97, av herr *Ljunggren*, om ökning av extra inkomst- och förmögenhetsskatten för år 1919 till undvikande av ifrågasatt spirituosa-access;

nr 98, av herr *Rosén*, om årligt understöd åt förre poststationsföreståndaren P. O. Wännström;

nr 99, av herr *Lindhagen*, om anslag till maskinskriverskors anställande vid riksdagen under dess sammanträden;

nr 100, av herr *Rosén*, om inställande under år 1919 av värnpliktigas eller landstormsmäns inkallande till övningar;

nr 101, av herr *Bergman*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till lag om rätt till litterära och musikaliska verk m. m.;

nr 102, av herr *Hult*, om anslag till lönetillägg åt stallbetjäningen vid Strömsholms hingstdepå;

nr 103, av herr *Lagerkvist*, om utfärdande av allmänna bestämmelser rörande villkor för erhållande av tillstånd till lastautomobiltrafik m. m.; samt

nr 104, av herr *Modig*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till reglering av de inom statsförvaltningen anställda kvinnliga biträdenas löneförmåner.

Härefter föredrogos ifrågavarande nu avgivna motioner var för sig, dävid motionerna nr 88—102 hänvisades, nr 88—95 till statsutskottet, nr 96 och 97 till bevillningsutskottet, nr 98 och 99 till bankoutskottet, nr 100 och 101 till behandling av lagutskott och nr 102 till jordbruksutskottet, varjämte motionerna nr 103 och 104 på begäran bordlades.

Ordet lämnades till herr vice talmannen, som yttrade: Jag får hemställa, att de motioner, som remitterats till tillfälliga utskott, måtte fördelas mellan nämnda utskott sålunda, att till *första* tillfälliga utskottet överlämnas följande motioner:

av herr *Bergqvist*, om åvägabringande av utredning och förslag beträffande statsunderstöd åt den svenska manskörsången;

av herr *Boberg*, om vidtagande av åtgärder för nyttigt och fruktbringande samarbete mellan präster och lekmän m. m.;

av herr *Olsson, Oscar* m. fl. om åvägabringande av utredning i fråga om beredande av kostnadsfri skolmateriel åt barn i folk- och småskolor; samt

av herr *von Koch*, om utredning och förslag i fråga om inrättande av professorer i socialpolitik vid universiteten i Uppsala och Lund; och till *andra* tillfälliga utskottet motionerna

av herr *Pålsson*, angående åläggande för den nya försvarskommissionen att överväga lämpligheten av ett moderniserat indelningsverk; och

av herr *Ekman, Karl Johan*, om ändring i gällande bestämmelser angående utlämnande från apotek av viss homeopatisk medicin.

Vad herr vice talmannen sålunda hemställt bifölls.

Justerades ytterligare protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 8,58 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.

Onsdagen den 22 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 3 e. m.

Justerades protokollen för den 16, 17 och 20 i denna månad.

Anställdes val av sju ledamöter i kammarens första tillfälliga utskott, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 17, 35, 84 och 85. Därvid avlämnades 68 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »förenade gruppen» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr *Borell*,
- » *Bergman*,
- » *Hulting*,
- » *Pettersson, Malkolm*,
- » *Schyller*,
- » *Olsson, Oscar*,
- » *Lillienau*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Företogs val av sju ledamöter i kammarens andra tillfälliga utskott, till vars behandling hänvisats de inom kammaren väckta motionerna nr 5 och 86. Därvid avlämnades 36 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »förenade gruppen» och alla utom en upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

- herr *Nylander*,
- » *Alkman*,
- » *Jesperon*,
- » *Welanders*,
- » *Tengvall*,
- » *Ödlund*,
- » *Öhman*.

Dessa personer hade alltså utsetts till ledamöter i utskottet.

Anställdes val av fyra suppleanter i kammarens första tillfälliga utskott. Därvid avlämnades 32 godkända valsedlar, samtliga med

partibeteckning »förenade gruppen» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr *Stenberg*,
 » *Gullberg*,
 » *Kaijser*,
 » *Dalberg*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Företogs val av fyra suppleanter i kammarens andra tillfälliga utskott. Därvid avlämnades 30 godkända valsedlar, samtliga med partibeteckning »förenade gruppen» och upptagande namnen på följande personer i denna ordning:

herr *Lindström*,
 » *Öhngren*,
 » *Johansson, Johan Bernhard*,
 » *Vindahl*.

Dessa personer hade alltså utsetts till suppleanter i utskottet.

Föredrogs och hänvisades till konstitutionsutskottet Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 7, med förslag till lag om lindring i de mindre bemedlades kostnader för sinnessjukvård m. m.

Föredrogs och hänvisades till kammarens andra tillfälliga utskott nedannämnda motioner:

nr 87, av herr *Lindhagen* angående skrivelse till Konungen med begäran om framläggande av förslag till fullständig avrustning av Sveriges nuvarande nationella försvarssystem; och

nr 103, av herr *Lagerkvist*, om utfärdande av allmänna bestämmelser rörande villkor för erhållande av tillstånd till lastautomobiltrafik m. m.

Föredrogs herr *Modigs* motion, nr 104, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till reglering av de inom statsförvaltningen anställda kvinnliga biträdenas löneförmåner.

Herr *Modig*: Herr talman! Jag har av kammarens sekreterare blivit upplyst om, att denna motion rätteligen borde vara uppdelad i tre. Det skulle då vara samma motivering i alla tre motionerna, men den första skulle avslutas med orden: »dock endast såvitt angår andra befattningshavare än dem, som lyda under jordbruksdepartementet, eller beträffande vilkas avlöningsförmåner bankoutskottet har att yttra sig».

Den andra skulle ha följande avslutning: »att riksdagen, såvitt

angår sådana befattningshavare, rörande vilkas avlöningsförmåner bankoutskottet har att yttra sig, måtte bifalla Kungl. Maj:ts ovan berörda proposition med den ändring, att ålderstilläggen för de åsyftade befattningshavarna utfalla efter respektive tre, sex och nio år».

Den tredje skulle hava följande kläm: »att riksdagen måtte, vad angår befattningshavare, som lyda under jordbruksdepartementet, bifalla Kungl. Maj:ts ovan berörda proposition med den ändring, att ålderstilläggen för de åsyftade befattningshavarna utfalla efter respektive tre, sex och nio år». Och får jag vördsamt hemställa, att dessa tillägg och ändringar måtte få ske.

Denna anhållan bifölls.

I enlighet härmed blev ifrågavarande motion uppdelad i tre särskilda motioner, en med samma nummer och överskrift som den ursprungliga motionen, en annan med nummer 105 och med överskrift: i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till reglering av vissa kvinnliga biträdens löneförmåner, samt den tredje med nummer 106 och med överskrift: i anledning av Kungl. Maj:ts förslag till reglering av de under jordbruksdepartementet lydande kvinnliga biträdenas löneförmåner.

Härefter hänvisades motionen nr 104 till statsutskottet, motionen nr 105 till bankoutskottet och motionen nr 106 till jordbruksutskottet.

Vid föredragning av bevillningsutskottets memorial nr 1, angående tilläggsarvode åt sekreteraren å utskottets andra avdelning, bifölls vad utskottet i detta memorial hemställt.

Avgåvos följande motioner:

nr 107, av herr *Lindhagen*, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag om rätt till litterära och musikaliska verk m. m.; samt

nr 108, av herr *Olsson, Oscar*, och herr *Wijk*, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändringar i och tillägg till lagen den 10 juli 1899 om skydd för vissa mönster och modeller.

Dessa motioner hänvisades var för sig till behandling av lagutskott.

Justerades tio protokollsutdrag för denna dag, varefter kammarens sammanträde avslutades kl. 3,30 e. m.

In fidem
A. v. *Krusenstjerna*.